

Prøveafhandling af HipGuard

I perioden d. 01.09.22-01.11.22

Rapporten er udarbejdet af:
Camilla Welling Andersen, Teknologikonsulent

Baggrund

HipGuard er en hofteairbag, som beskytter mod hoftebrud ved fald. Bæltet placeres rundt om maven, og det virker ved, at en airbag automatisk oppustes, når der registreres et fald. Ifølge LiftUp, som er den danske forhandler af HipGuard, er målet med HipGuard at bidrage til en øget tryghed og beskyttelse til personer, som er i risikogruppe for at falde.

Hoftebrud forekommer mere end 8.000 gange hvert år i Danmark, hvoraf de fleste kommer som følge af fald. Hoftebrud er forbundet med høj dødelighed og koster samfundet mere end 1,5 mia DKK om året i behandling og genoptræning (sundhed.dk).

I takt med at vi bliver flere ældre må det forventes at sundheds- og plejeudgifterne de kommende år vil stige voldsomt (KL.dk). Ældreboomet giver flere udgifter hvilket betyder, at der kommer yderligere tryk på de i forvejen knappe ressourcer.

Ud fra et sundhedsøkonomisk perspektiv kan det tænkes, at HipGuard på sigt er med til at reducere de omkostninger, som er forbundet med fald, knoglebrud, ensomhed osv.

Formål

DokkX ønsker at teste om borgere, som er nervøse for at falde, vil opleve en øget tryghed ved at have HipGuard på. Ligeledes ønskes det undersøgt, hvad deres oplevelse er af produktet.

Undersøgelsesspørgsmål/Evalueringsspørgsmål:

Hvordan oplever deltagerne at HipGuard bidrager til, at de føler sig trygge, når de færdes i og uden for eget hjem?

Prøveafhandlingen har til formål at evaluere på følgende tre parametre:

1. Oplever deltagerne øget tryghed (inde såvel som ude), når de har HipGuard på?
2. Kommer deltagerne mere ud til aktiviteter ved brug af HipGuard?
3. Hvordan er det rent praktisk at have HipGuard på?

Afprøvningen

Rekruttering af deltagere

Fem borgere blev rekrutteret gennem DokkX. Nogle henvendte sig efter indslaget om HipGuard i TV2 Østjylland, mens andre henvendte sig efter at have hørt om HipGuard ved et besøg hos DokkX.

Eksempler på kriterier, der som udgangspunkt har lagt til grund for udvælgelse af borgere:

- Usikker gang
- Nervøs for at falde
- Faldhistorik

En medarbejder fra DokkX instruerede deltagerne i korrekt brug af HipGuard – enten i eget hjem eller på DokkX. Der blev udleveret et dokument med aftale om afprøvning samt brugsanvisning til HipGuard. Derudover blev det demonstreret, hvordan der skiftes patroner.

Deltagerne svarede på et kort spørgeskema før og efter endt afprøvning. Der blev yderligere foretaget et kort interview efter endt afprøvning. Det ene interview blev afholdt i en af deltagernes eget hjem og det andet blev afholdt som et gruppeinterview på DokkX.

Tidshorisont

Deltagerne havde HipGuard til afprøvning i perioden d. 01.09.22 – 01.11.22.

Erfaringer gjort undervejs

Generelt er deltagerne begejstrede for HipGuard og er glade for at kunne bidrage med deres erfaringer.

Fejludløsning

To borgere har oplevet, at deres HipGuard udløste, mens de gik og ikke var ved at falde. De beskriver begge, at airbaggen stille og roligt udløste mens de kunne iagttage det ske. Den ene har fået ombyttet sit bælte mens den anden først ønskede at deltage igen, når han

kunne få svar på fejl-udløsningen. Han fortæller at have mistet tilliden til produktet: "*Jeg skal jo kunne stole på, at det virker*".

Overrasket over kompleksiteten

De fleste deltagere virkede en anelse overraskede over proceduren ved udskiftning af patron. Nogle ville selv sætte sig ind i det mens andre gav udtryk for, at de ønskede hjælp fra deres pårørende eller ville komme ind og få hjælp på DokkX.

Ved et hjemmebesøg gav deltageren udtryk for, at hun syntes bæltet virkede meget kompliceret. Hun skulle mange gange have bekræftelse på, hvordan bæltet oplades, hvordan det klikkes i/op og hvad de forskellige blink og lyde havde af betydning.

Fysiske begrænsninger

Et par af deltagerne havde ikke mulighed for at se spændet, når de tog det på, da det var svært for dem at bukke sig forover. Derfor kan de have svært ved at se, om bæltet blinkede grønt/rødt. Selvom de ud fra lyden kunne høre, om bæltet virkede korrekt, gav de stadig udtryk for, at den visuelle bekræftelse var betryggende.

Evaluering

Der foretages en brugerevaluering, hvor brugerne er målgruppen for afprøvningen. Hovedspørgsmålet har til hensigt at undersøge, hvordan brugerne erfarer HipGuard.

Oprindeligt var det hensigten at supplere interviewundersøgelsen med en spørgeskemaundersøgelse. Dog vurderes spørgeskemaundersøgelsen ikke tilstrækkelig valid, da det kun er 2/5 af deltagerne, som har kunne svare fyldestgørende. Én deltager sprang fra undervejs, en har næsten ikke brugt bæltet grundet fysiske begrænsninger og en anden deltager havde ikke brugt bæltet tilstrækkeligt til at kunne svare.

Interviewundersøgelsen blev delt op i to, da en af brugerne ikke havde mulighed for at komme ind på DokkX. Dette interview blev derfor foretaget hjemme hos deltageren selv. De resterende tre deltagere deltog i et gruppeinterview afholdt på DokkX.

Resultater fra interviewundersøgelsen

Af analysen er der fremkommet fire temaer; 1) Øget tryghed, 2) Udendørs brug, 3) Vægtens betydning og 4) Udseendets betydning.

Øget tryghed

Blandt deltagerne er der enighed om, at HipGuard-bæltet for dem er forbundet med tryghed. Hos en af deltagerne, som tidligere har været faldet og brækket ryggen, har følelsen af tryghed en stor betydning. D1 udtaler: "Man går jo ikke ned gennem skoven mere fordi der er blade og det er sumpet (...) Så kunne jeg godt mærke, at så går jeg mere anstrengt fordi jeg er bange for at falde. Sådan har jeg det ikke med HipGuard, og derfor er det en god sikkerhed, synes jeg". Hun supplerer med følgende: "Det (sikkerhed) er helt i top hos mig og det er også derfor, jeg vil have den. Det betyder meget for mig fordi jeg har så dårlig balance og knogleskørhed. Derfor vil jeg købe den. Det er en topprioritet for mig at føle sig tryg". D2 kan nikke genkendende til dette: "Jeg følte mig tryk, når jeg havde den på. Jeg tænkte på, når jeg ikke havde den på 'Pas nu på'". D3 er enig i, at bæltet for hende også vil være forbundet med tryghed. Hun er ærgerlig over, at hendes fysiske tilstand begrænser hende i at have den på. D2: "Jeg er selvfølgelig bange for at falde igen og slå mig. Jeg falder altså bare hurtigt, så på den måde ville den jo have været rigtig god. Som det er lige nu, kan jeg bare ikke have den på. Den er simpelthen for tung for mig". De gange, hvor hun har prøvet at have HipGuard på, har hun følt sig tryk. D2: "Det giver tryghed på den måde, at man ikke kan risikere at få det der hoftebrud, som er så slemt. Dét giver tryghed for mig". Citatet tydeliggør samtidig også, at D2 er opmærksom på, at HipGuard kun beskytter visse dele af kroppen ved et fald.

Udendørs brug

Deltagerne er blevet gjort opmærksomme på, at HipGuard kun må bruges på temperaturer mellem 0 °C og +45 °C. Hvis bæltet udsættes for temperaturer uden for dette interval i længere tid, kan det blive beskadiget. Deltagerne har også fået brugsanvisningen med hjem.

Blandt deltagerne er det også en fælles erfaring, at de mest har brugt HipGuard ved udendørs aktiviteter. D1 udtaler: "Jeg må nok sige, at jeg bruger den ikke inde. Selvfølgelig kan det også gå galt inde, det har det også gjort hos mig. Men vi skal også være realistiske

og sige 'vil du bruge den inde eller vil du ikke'. Jeg har mest brug for den, når jeg går ude og nu når det er glat og der ligger mange blade". D2 supplerer: "Der har nok også været en indre tanke hos mig, som siger, at indenfor behøver du den faktisk ikke. Men det er så inden for jeg er faldet de seneste to gange". D1 og D4 beskriver ligeledes, at de ikke bruger HipGuard ved "korte" udendørs aktiviteter. D1: "Hvis jeg bare går ud til bilen og kører ned til Føtex for at handle, så tager jeg en vogn med det samme. I de situationer har jeg ikke været god til at tage den på, men ja, hvis uheldet er ude, så er det jo ligegyldigt hvor lidt, man går". D4 kan nikke genkendende til dette og fortæller: "Det er ikke det første jeg gør om morgenen. Når jeg skal ud at gå en tur, så tager jeg den på. Ikke bare fordi jeg skal ud med skraldet. Det har ikke været behovet". Udtalelserne indikerer, hvordan både behov og vaner spiller ind, når ny teknologi skal implementeres i vores hverdag.

Vægtens betydning

Blandt deltagerne var der til dels enighed i, at HipGuard-bæltet er tungt at have på. D1 udtaler: "Når jeg siger den er tung, så er det ikke noget, som generer mig når jeg går. Man kan godt mærke når man får den på, at den er tung". D2 supplerer: "Og det var nok også derfor jeg tog den af, da jeg skulle flytte rundt på de tunge møbler". D3, som har osteoporose og sammenfald i ryggen, udtaler: "Den skaver ikke, men den er for tung ift. det, jeg fejler". D3 har flere gange prøvet at sætte den på forskellige måder, men har alligevel erfaret, at den er for tung for hende at bære. D4 har ikke før været faldet, og hun oplever ikke, at HipGuard er for tung: "Jeg har ingen problemer med, at den er for tung". Hun kan dog godt sætte sig ind i, at den for nogle kan være tung at bære: "Ift. at den er tung, så er det jo primært den ældre generation, som har brug for den. Og der kan det jo godt være, at den føles tungere, hvis man har problemer med knogler og led. Så kan jeg godt forestille mig, at den er ubehagelig". D3 bakker op: "Der er jo forskel på folk hvordan og hvorledes. Det er ikke sikkert, at den er tung for de andre".

Det faktum, at HipGuard kan føles tung at have på kan altså have betydning for, hvor meget det bliver brugt. Ligeledes kan det være en begrænsning for personer med fysiske lidelser (fx sammenfald i ryggen), hvor vægten, og dermed trykket fra bæltet, har en betydning. Det er en individuel følelse hvorvidt bæltet føltes tungt at gå med – og dermed hvor meget det påvirker brugen.

Udseendets betydning

Deltagerne synes ikke, at udseendets betydning spiller en rolle, når det holdes op imod det at føle sig tryk.

Blandt deltagerne er der delte meninger om udseendet af HipGuard. Dog er der enighed i, at det ikke er udseendet, som er afgørende for, om de ønsker at have HipGuard på – det er effekten. D3 og D4 er tilfredse med, hvordan HipGuard ser ud: "Jeg synes faktisk, den er rigtig flot, den er desværre bare for tung" (D3) og "Jeg synes, den er diskret" (D4). Modsat mener D1, at der godt kunne ske en udvikling af hvordan HipGuard ser ud: "Det virker mere som et hjælpemiddel, for den er ikke særlig feminin. Man kan sige, at hvis behovet er der, så kan det jo være ligegyldigt. Men måske den kunne laves lidt smartere". Hun uddyber dog efterfølgende, at udseendet ikke har afgørende betydning for, hvorvidt hun tager bæltet på: "Det er jo sådan set lige meget. Den er meget diskret, når man har den på". D2 mener heller ikke, at udseendet har betydning for, om han havde lyst til at have HipGuard på: "Det har ikke været begrænsende ift. at deltage i aktiviteter. Tværtimod". Han har vist HipGuard frem ved forskellige anledninger, hvor der har været god feedback. De andre deltagere har heller ikke haft noget imod at have bæltet på, mens de var sammen med andre. D4: "Jeg har ingen problemer med at have det på blandt andre. Der har været nogle, som var nysgerrige, og så fik vi en god snak om hvad det egentlig er". D1 har den også på i sociale sammenhænge: "Bestiller ikke andet end at anbefale den til andre". D3, som har osteoporose og sammenfald i ryggen siger: "Jeg er ligeglad med at have den på, når jeg er sammen med andre. De har set den alle sammen og synes det er en rigtig god idé. Men de kan også godt se problemet fra min side. Hvis jeg har den på, så er de også mere sikre". Om D3 har bæltet på eller ej har dog ingen betydning for, om hun deltager i flere aktiviteter: "I sociale arrangementer ville den være god, hvis den ikke var så tung. Jeg skulle nok komme ud alligevel, men det kan jo godt ske, at der er nogle, som ikke gør".

Hovedresultater (opsummeret)

Øget tryghed

Blandt deltagerne er der enighed om, at HipGuard er forbundet med øget tryghed. Trygheden kommer særligt til udtryk hos de to deltagere, som tidligere har haft brud grundet fald, og som er bange for at falde igen.

Citater, som understøtter dette:

D1: "Man går jo ikke ned gennem skoven mere fordi der er blade og det er sumpet (...) Så kunne jeg godt mærke, at så går jeg mere anstrengt fordi jeg er bange for at falde. Sådan har jeg det ikke med HipGuard, og derfor er det en god sikkerhed, synes jeg".

D2: "Det giver tryghed på den måde, at man ikke kan risikere at få det der hoftebrud, som er så slemt. Dét giver tryghed for mig".

Udendørs brug

Deltagerne er blevet gjort opmærksomme på, at HipGuard kun må bruges på temperaturer mellem 0 °C og +45 °C. Hvis bæltet udsættes for temperaturer uden for dette interval i længere tid, kan det blive beskadiget. Deltagerne har også fået brugsanvisningen med hjem.

Deltagerne har primært benyttet HipGuard ved udendørs aktiviteter. Det kan være en indikation for flere ting: 1) deltagerne føler sig trygge i vante indendørs omgivelser, 2) vanerne spiller en rolle ift. at få HipGuard på samt 3) at behovet skal være der, for også at bruge bæltet inden for.

Citater, som understøtter dette:

D1: "Jeg må nok sige, at jeg bruger den ikke inde. Selvfølgelig kan det også gå galt inde, det har det også gjort hos mig. Men vi skal også være realistiske og sige 'vil du bruge den inde eller vil du ikke'. Jeg har mest brug for den, når jeg går ude og nu når det er glat og der ligger mange blade".

D4: *"Det er ikke det første jeg gør om morgenen. Når jeg skal ud at gå en tur, så tager jeg den på. Ikke bare fordi jeg skal ud med skraldet. Det har ikke været behovet".*

D2: *"Der har nok også været en indre tanke hos mig som siger, at indenfor behøver du den faktisk ikke. Men det er så inden for jeg er faldet de seneste to gange".*

Vægtens betydning

Blandt deltagerne var der til dels enighed i, at HipGuard-bæltet kan føles tungt at have på. Dette kan have betydning for, hvor meget bæltet bliver brugt, da vægten (og dermed trykket) kan være en begrænsning for personer, som har fysiske lidelser. Det er en individuel følelse hvorvidt bæltet føles tungt at gå med – og dermed hvor meget det påvirker brugen.

Citater, som understøtter dette:

D1: *"Når jeg siger den er tung, så er det ikke noget, som generer mig når jeg går. Man kan godt mærke når man får den på, at den er tung".*

D3: *"Den skaver ikke, men den er for tung iff. det, jeg fejler". D3 har flere gange prøvet at sætte den på forskellige måder, men har alligevel erfaret, at den er for tung for hende at bære" (har osteoporose og sammenfald i ryggen).*
"Der er jo forskel på folk hvordan og hvorledes. Det er ikke sikkert, at den er tung for de andre".

D4: *"Iff. at den er tung, så er det jo primært den ældre generation, som har brug for den. Og der kan det jo godt være, at den føles tungere, hvis man har problemer med knogler og led. Så kan jeg godt forestille mig, at den er ubehagelig".*

Udseendets betydning

Blandt deltagerne er der delte meninger om udseendet af HipGuard. Dog er der enighed i, at det ikke er udseendet, som er afgørende for, om de ønsker at have HipGuard på – det er effekten.

- D3: *"Jeg synes faktisk, den er rigtig flot, den er desværre bare for tung".*
- D4: *"Jeg synes, den er diskret".*
- D1: *"Det virker mere som et hjælpemiddel, for den er ikke særlig feminin. Man kan sige, at hvis behovet er der, så kan det jo være ligegyldigt. Men måske den kunne laves lidt smartere".... "Det er jo sådan set lige meget. Den er meget diskret, når man har den på".*
- D3: *"Jeg er ligeglad med at have den på, når jeg er sammen med andre. De har set den alle sammen og synes det er en rigtig god idé. Men de kan også godt se problemet fra min side. Hvis jeg har den på, så er de også mere sikre".*
- D3: *"I sociale arrangementer ville den være god, hvis den ikke var så tung. Jeg skulle nok komme ud alligevel, men det kan jo godt ske, at der er nogle, som ikke gør".*

Afrunding

Ud af de fem deltagere, som deltog i afprøvningen, var der fire, som oplevede øget tryghed ved at have HipGuard på, når de befandt sig uden for. De beskriver, at de ikke har brugt den indenfor, og derfor er det ikke til at vide, om den der kunne have bidraget til øget tryghed. Alle oplever, at HipGuard er tung at have på. Dog er det individuelt om dette har betydning for brugen. Ligeledes oplyser alle, at udseendet ikke har betydning for, om de vil gå med HipGuard i offentligheden. Oplevelsen af tryghed fylder mere end tanken om, at andre ikke synes den er pæn. Målgruppen, som deltog i afprøvningen, har ikke – før afprøvningen - været begrænset i at bevæge sig ud til aktiviteter. Derfor har det ikke været muligt at undersøge hvorvidt HipGuard har bidraget til, at deltagerne øgede deres aktivitetsniveau socialt såvel som fysisk.